

INTERPROVINCIALE CULTUURRAAD
VOOR VLAANDEREN (ICV), z. Kultuurraad
voor Vlaanderen.

ISACKER, Karel van (Mechelen 26 juni 1913).
Zoon van Philip van Isacker.

Studeerde na humaniorastudies te Aalst (1925-1932)
een jaar aan de Facultés universitaires Notre Dame
de la Paix in Namen en trad in 1933 toe tot de jezuïe-
tenorde. Behalve filosofie en theologie volgde Van
Isacker vanaf 1941 aan de Katholieke Universiteit
Leuven geschiedenis. In 1945 werd hij priester ge-
wijd. Begin 1949 werd hij medewerker en weldra

De jezuïet Karel van Isacker leidt de eucharistieviering op de 44ste IJzerbedevaart (4 juli 1971) met hulp van de Chiro-Jeugd. Reeds als hoofdredacteur van *De Vlaamse Linie* toonde Van Isacker zich Vlaamsgezind. Hij publiceerde verschillende historische werken; onder meer "Het dossier Irma Laplasse" (1971) en het klassieke werk "Mijn land in de kering" (1978-1983). (ADV N)

hoofdredacteur van het jezuïetenweekblad *De Vlaamse Linie*. Onder zijn invloed legde het blad niet langer de nadruk op een strijdend katholicisme maar op openheid en op Vlaamsgezindheid, met onder meer aandacht voor het repressievraagstuk; Lode Claes werd toen als politiek redacteur aangesteld. Tegen deze nieuwe richting werd van hoogerkerkelijke zijde afwijzend gereageerd. Toen *De Linie*, voor de verkoop aan de kerkdeuren van een speciaal Elf juli-nummer, op de Katholieke Actie en de parochiegeestelijkheid een beroep wilde doen, werd dat verboden door kardinaal Ernest-Joseph van Roey, die zich op 1 juli zelfs direct tot Van Isacker richtte en de strekking van het blad "betreurenswaardig" noemde. Op dat ogenblik was Van Isacker als hoofdredacteur reeds vervangen door pater A. van den Daele. Kort daarop werd hij aan de Sint-Ignatius-Handelshogeschool te Antwerpen docent voor hedendaagse en Belgische geschiedenis. In 1954 promoveerde hij te Leuven op het proefschrift *Werkelijk en wettelijk land. De katholieke opinie tegenover de rechterzijde, 1863-1884* (1955). In de volgende kwarteeuw – hij was toen van 1965 tot 1980 gewoon hoogleraar aan wat inmiddels de Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius was geworden – publiceerde hij nog twaalf boeken. Die hielden veelal verband met de hedendaagse sociale vaderlandse geschiedenis en getuigden van geëngageerdheid en sociale bewogenheid. Bijzondere onderwerpen daarbij waren het daensisme, de Antwerpse havenarbeiders, de christen-democratie en het politiek katholicisme. Van Isackers Vlaams-sociaal engagement werd bijzonder duidelijk in de

boeken die hij in 1970-1971 over de in 1945 op verdenking van verraad en verklikking gefusilleerde West-Vlaamse boerin **Irma Swertvaeger** publiceerde. Meer dan twintig jaar later zou hij bij justitieminister Melchior Wathelet met succes een herziening van haar proces bepleiten. Dit resulteerde in 1995 echter niet in de verhoopte (uiteraard postume) vrijspraak; er volgde slechts de omzetting van Laplasses doodstraf in levenslange hechtenis. Voorts is er nog Van Isackers opus magnum, het tweedelige *Mijn land in de kering*, een met veel liefde geschreven sociale geschiedenis van het Vlaamse volk in de jaren 1830-1980. Vanuit een meer uitgesproken V.B.-standpunt moet ten slotte melding worden gemaakt van Van Isackers belangrijke hoofdredacteurschappen. Zo lanceerde en leidde hij jarenlang de reeks "Mens en Tijd", waarin onder meer zijn verschenen: het *Dagboek van mijn gevangenisleven* van **Theo Brouns**, de *Gedenkschriften over Belgische politiek en Vlaamse Beweging* van **Frans van Cauwelaert**, de vierdelige *25 jaar Vlaamse Beweging 1914-1939* van **Hendrik Elias**, de drie delen correspondentie *Geyl en Vlaanderen* door **Pieter van Hees** en **Arie W. Willemsen**, *Sociale collaboratie* van **Edgard Delvo**, *Herinneringen van een V.U. parlamentslid* van **Evrard Raskin**. Daarnaast trad Van Isacker ook op als een van de hoofdredacteurs van de vijftiendelige *Twintig eeuwen Vlaanderen* (1972-1979). In de voorbije jaren manifesteert zich zijn bewogenheid vooral in bekommernis om het milieu, waarvoor hij al veel eerder was opgekomen (*Het Land van de dwazen*, 1970), en in de verdediging van bedreigde traditionele waarden binnen de Kerk. Over dit laatste publiceerde hij in 1989 het essay *Ontwijding*.

WERKEN: *De zaak Irma Laplasse: stukken van een dossier*, 1970; – *Het dossier Irma Laplasse*, 1971; – *Mijn land in de kering*, 2 dln., 1978-1983.

LITERATUUR: J. Florquin, *Ten Huize van...*, XIV, 1978; – 'Liber alumnorum Karel van Isacker s.j.', in *Bijdragen tot de geschiedenis*, jg. 63, nrs. 1-4, 1980.

REGINALD DE SCHRYVER*